

Årsmöteshandlingar

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER

GÄVLE, 2024-03-22

Förslag till dagordning

1. Mötets öppnande
2. Fastställande av röstlängd
3. Val av mötesordförande
4. Val av mötessekreterare
5. Val av två justeringspersoner tillika rösträknare
6. Fastställande av dagordning
7. Fråga om mötets stadgeenliga utlysande
8. FGJ:s verksamhetsberättelse 2023 och kassörens kommentar till bokslutet – *Bilaga 1*
9. Grävfonden informerar om verksamhetsåret 2023 – *Bilaga 2*
10. Revisorernas rapport – *Bilaga 3*
11. Fråga om ansvarsfrihet för avgående styrelse
12. FGJ:s verksamhetsplan för 2024 – *Bilaga 4*
13. Propositioner
14. Motioner – *Bilaga 5a och 5b*
 - a. Digitala möten, Linnéa Wannefors
15. Budget för räkenskapsåret 2024 – *Bilaga 6*
16. Medlemsavgift för räkenskapsåret 2025 – *Bilaga 7*
17. Arvoden till styrelse – *Bilaga 8*
 - a. Arvoden 2024
 - b. Arvoden framöver

Personval – Bilaga 9

18. Val av ordförande för föreningen
19. Val av kassör för föreningen
20. Val av övriga i styrelsen
21. Val av revisorer
22. Val av Guldspadejury
23. Val av sammankallande i Guldspadejury
24. Val av två ledamöter samt ersättare i Grävfondens styrelse
25. Fyllnadsval en ledamot och en ersättare i Grävfondens styrelse
26. Val av valberedning
27. Övriga frågor
28. Mötets avslutande

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Det har varit ännu ett spännande år som ordförande för Föreningen Grävande journalister. Tillsammans med Medieinstitutet Fojo och Global Network for Investigative Reporters, GIJN, anordnade vi i september 2023 världens genom tiderna största konferens för undersökande journalister. Drygt 2 100 journalister från mer än 130 länder samlades i Göteborg för att lära av varandra, lära känna varandra och prata om det som vi brinner för – grävande journalistik.

FGJ ansvarade för en fullsatt och mycket lyckad förkonferens med AI i fokus på Lindholmen Science Park i samarbete med Medier & Demokrati. I utvärderingarna efter konferensen handlade den tyngsta kritiken om att inte fler fick plats på förkonferensen. Det får man säga är ett gott betyg.

Stort tack till alla – talare, volontärer, deltagare – som bidrog till att göra GIJC23 till ett så bra arrangemang som det blev.

Vi var ju inför det här året lite oroliga att den internationella konferensen skulle göra att inte så många medlemmar valde att anmäla sig till Gräv23 i Karlstad. Det hade vi inte behövt vara. Karlstad levererade ett fantastiskt bra och välbesökt grävseminarium. Tack till alla som hjälpte till! Tack till alla som kom!

Vid sidan om konferenserna så har vår vanliga verksamhet rullat på. Vi har jobbat med den kommande gräv-wikin, anordnat ett flertal kurser och genom medlemsmagasinet Scoop bevakat de intressanta frågorna inom vårt område. Scoop har dessutom, tillsammans med tidningen Journalisten, startat en utmärkt podd – Veckans gräv – som jag rekommenderar alla att lyssna på.

Guldspadejuryn har återigen haft ett stort antal bidrag att läsa, lyssna och titta på. Antalet bidrag som skickas in är ett tecken på att det görs enormt mycket bra undersökande journalistik runt om i landet. Inte minst är det imponerande att så många av de mindre redaktionerna lyckas hålla fanan högt och genomföra det ena mer spännande grävet än det andra. Det ska vi kollektivt vara stolta över. Och tacksamma mot guldspadejuryn, som gör ett oerhört viktigt arbete i att sälla bland alla bidrag och så småningom vaska fram de värdigaste vinnarna i samtliga kategorier.

Grävfonden har finansierat ett flertal stipendier till Riga Summer School och ett internship på The Guardian i London. Jag vill passa på att slå ett extra slag för dessa stipendier – det är en fantastisk chans, unik för FGJ:s medlemmar, att få delta i förstklassiga vidareutbildningar.

Jag vill också tacka alla andra som gör FGJ:s arbete möjligt: Zara Nasenius på kansliet, Daniel Wiklander, redaktör för Scoop, styrelseledamöter, guldspadejury, valberedning, revisorer och andra ideellt arbetande medlemmar.

Under året har många svenska redaktioner drabbats av nedskärningar. I omvärlden är press- och yttrandefriheten mer utsatt än på väldigt många år. Detta gör att det blir än viktigare att värna den undersökande journalistiken. Därför behöver vi bli fler.

Värva en kollega som FGJ-medlem. Övertala din redaktionsledning om ett stödmedlemskap. För utan medlemmar kan vi inte fortsätta bedriva den verksamhet som vi gör. Vi behöver er.

Ulla Sätereie, ordförande

KANSLI
Internationella Byrån
Köpmantorget 1
111 31 Stockholm

KONTAKT
E-post: kansli@fgj.se
www.fgj.se
www.gravseminariet.se

ÖVRIGA STYRELSEN

Foto: Tommy Andersson

Styrelsens arbetsutskott har bestått av Ulla Sätereie, Lena Pettersson, Jessica Ziegerer och Åsa Larsson.

Åsa Larsson, vice ordförande, redaktör Källkritikbyrån, Stockholm.

Lena Pettersson, kassör, reporter Sveriges Radio, Växjö.

Jessica Ziegerer, sekreterare, redaktör och reporter, HD-Sydsvenskan, Malmö.

Anneli Megner Arn, ledamot, klimat- och vetenskapsreporter TV4 Nyheterna, Stockholm.

Rolf Lunneborg, ledamot, reporter och agendaredaktör, Sundsvalls Tidning, Sundsvall.

Anna Tiberg, ledamot, grävredaktör Svenska Dagbladet, Stockholm.

Johan Lundahl, ledamot, reporter SVT Dalarna, Falun.

Tobias Andersson Åkerblom, ledamot, reporter Göteborgsposten.

Nikolai Atefie, suppleant, frilansreporter

Valberedning: Nils Hanson, Sveriges Television, Carolina Jemsby, frilans, Jonas Alsgren, TV4, Suppleant: Emma Johansson, HD-Sydsvenskan

Revisorer: Malin Crona, SVT, Jill Eriksson, frilans
Suppleant: Johan Lindén

Grävfonden:
Ordförande: Kerstin Brunberg
Ledamöter: Cecilia Zadig, Erik Palm, Torbjörn von Krogh, Robert Olsson (Medier&Demokrati, Göteborg)
Suppleanter: Ulla Sätereie, Kalle Jungkvist, Emanuel Sidea, Anna Lindmarker, Martin Schori (Aftonbladet, Stockholm)

ÅRSREDOVISNING

för

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER

GRÄVANDE JOURNALISTER

Org.nr. 802014-3833

Räkenskapsåret

2023-01-01 — 2023-12-31

Styrelsen avger följande årsredovisning

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	5–6
Resultaträkning	7
Balansräkning	8
Noter	9
Underskrifter av årsredovisning	10

Styrelsens förvaltningsberättelse 2023

Föreningen Grävande journalister, FGJ, är en ideell förening med säte i Stockholm. Föreningens syfte är att främja en djupgående och kritiskt granskande journalistik genom att verka för bättre utbildning, ökat kunskapsutbyte och samarbete mellan journalister emellan samt att arbeta för god etik på området.

Basen i FGJ:s ekonomi är medlemsintäkterna. Antalet medlemmar har tyvärr minskat under året. Under 2023 valde 920 personer att betala sin medlemsavgift, jämfört med 1 049 år 2022. En delförklaring till medlemstappet är att ett antal biljetter till Gräv 23 i Karlstad såldes som ett paket till ett mediebolag utan att säkerställa att de som fick biljetterna också var medlemmar i föreningen. Styrelsen har vidtagit åtgärder för att detta inte ska hända igen, bland annat så arbetar styrelsen nu tätare ihop med de lokala arrangörerna.

Intäkterna från medlemsavgifterna var dock marginellt lägre 2023 (466 445 kronor) jämfört med 2022 (477 609 kronor) beroende på att årsmötet 2022 beslutade om höjda medlemsavgifter för 2023.

Föreningen har också stödmedlemmar, mediebolag som väljer att stödja föreningens verksamhet med en årlig summa. Under året har vi haft 15 stödmedlemmar: Aftonbladet, Barometern, Borås Tidning, Dagens Industri, Dagens Arbete, Hem & Hyra, Smålandsposten, Byggnadsarbetaren, Norstedts förlag, Svenska Dagbladet, NSD, Norran, Piteå-Tidningen, Norrbottens-Kuriren och Studenttidningen Spionen. Stödmedlemmarna har tillsammans stöttat FGJ:s ekonomi med 219 000 kronor.

Vid sidan av medlemsavgifterna är överskottet från Grävseminariet den största inkomstkällan för FGJ. Gräv 23 som arrangerades i Karlstad gav ett överskott på cirka 600 000 kronor, vilket överträffade våra förväntningar.

Under året har föreningen tillsammans med Medieinstitutet Fojo och Global Investigative Journalism Network, GIJN, arrangerat GIJC23 i Göteborg samt en förkonferens i samarbete med Medier & Demokrati på Lindholmen Science Park. Projekten slutredovisas under 2024, men det preliminära

resultatet visar att FGJ:s del av överskottet blir cirka 300 000 kronor. Föreningen väntas också få tillbaka ett utlägg på nära 200 000 kronor för konferensen.

Engagemanget i GIJC23 har inneburit en ökad arbetsbelastning på styrelse och anställda. Föreningens ordförande Ulla Säterie arbetade inom ramen för sin anställning på Göteborgs universitet under sex månader på tio procent för projektet GIJC23. Detta var en uppgörelse mellan Linnéuniversitetet (Medieinstitutet Fojo) och Göteborgs universitet (JMG).

Den ökande arbetsbelastningen har lett till att några andra aktiviteter nedprioriterats. Vi har exempelvis inte gett ut så många nyhetsbrev som det var tänkt från början eller gjort någon extra satsning på att värva nya medlemmar.

Gräv-wikin har fördröjts av tekniska utmaningar med att lösenordsskydda materialet på hemsidan. Nu är detta nästan klart och vi räknar med en lansering före sommaren 2024.

FGJ har under 2023 fått ett överskott på 63 000 kronor från kursverksamheten.

Föreningens största utgifter är personalkostnader som under året uppgick till drygt 914 000 kronor inräknat skatter och avgifter.

Hyran för kontoret i Stockholm har varit knappt 100 000 kronor och ersättningen till Föreningshuset som sköter bokföring och medlemsadministration har gått på cirka 175 000 kronor.

Föreningen har inte haft några större oförutsedda utgifter under året.

Resultaträkningen för 2023 slutar på -1 285 784. Underskottet ska ses i ljuset av att föreningen 2022 redovisade ett överskott om 1 078 313. För bägge åren är förklaringen att vi 2022 fick bidrag från Svenska Institutet för att bedriva ett fristadsprojekt som avslutades i förtid 2023, och överstående pengar betalades tillbaka.

Resultatet för 2023, bortsett från det återbetalade bidraget är -137 887 kronor.

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Resultatet för 2023, bortsett från det återbetalade bidraget är -137 887 kronor.

	2023	2022	2021
Årets resultat	- 1 284 325	1 078 313	- 572 753
Summa eget kapital och skulder	1 954 260	2 842 376	1 841 962

FGJ:s ekonomi är, som syns i tabellen ovan, god och stabil. Det finns dock några orostecken inför 2024. Antalet medlemmar måste öka igen. Vi kommer också att behöva jobba mer fokuserat för att få fler mediebolag att bli stödmedlemmar. Inför 2024 har fem mediebolag valt att säga upp eller pausa medlemskapen.

Det förväntade överskottet från GIJC23 gör emellertid att vi kan budgetera för ett överskott under 2024.

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Resultaträkning

	Not	2023-01-01 2023-12-31	2022-01-01 2022-12-31
Föreningens intäkter m.m.			
Nettoomsättning		2 526 889	2 384 889
Övriga rörelseintäkter		516 640	1 948 636
Summa föreningens intäkter		3 043 529	4 333 525
Föreningens kostnader			
Direkta kostnader		-567 041	-702 360
Övriga externa kostnader		-2 846 897	-1 631 148
Personalkostnader	2	-914 441	-910 924
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		0	-10 280
Övriga rörelsekostnader		-1 341	-501
Föreningens kostnader		-4 329 720	-3 255 212
Rörelseresultat		-1 286 192	1 078 313
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		459	243
Räntekostnader och liknande resultatposter		-52	-605
Summa finansiella poster		407	-362
Resultat efter finansiella poster		-1 285 784	1 077 951
Resultat före skatt		-1 285 784	1 077 951
Årets resultat		-1 285 784	1 077 951

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Balansräkning

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	3	0	0
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar		3 000	3 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		3 000	3 000
Summa anläggningstillgångar		3 000	3 000
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		804 924	254 000
Övriga fordringar		7 216	100 316
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		38 436	93 029
Summa kortfristiga fordringar		850 576	447 345
Kassa och bank			
Kassa och bank		1 100 684	2 392 030
Summa kassa och bank		1 100 684	2 392 030
Summa omsättningstillgångar		1 951 260	2 839 376
Summa tillgångar		1 954 260	2 842 376
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Eget kapital		1 988 379	910 428
Summa bundet eget kapital		1 988 379	910 428
Fritt eget kapital			
Årets resultat		-1 285 784	1 077 951
Summa fritt eget kapital		-1 285 784	1 077 951
Summa eget kapital		702 595	1 988 379
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		61 663	56 360
Övriga skulder		189 859	62 677
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		1 000 142	734 960
Summa kortfristiga skulder		1 251 665	853 997
Summa eget kapital och skulder		1 954 260	2 842 376

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Noter

1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Materiella anläggningstillgångar

Tillämpade avskrivningstider: 5 år

2 Medelantal anställda

	2023-12-31	2022-12-31
Medelantal anställda	2	2

3 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	51 400	51 400
Utgående anskaffningsvärden	51 400	51 400
Ingående avskrivningar	-51 400	-41 120
Årets avskrivningar	0	-10 280
Utgående avskrivningar	-51 400	-51 400
Redovisat värde	0	0

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Underskrifter av årsredovisning

Ort

Stockholm

Ulla Sätereie

Styrelseordförande

Lena Pettersson

Styrelseledamot

Tobias Andersson Åkerblom

Styrelseledamot

Jessica Ziegerer

Styrelseledamot

Anna Tiberg

Styrelseledamot

Anneli Megner Arn

Styrelseledamot

Rolf Lunneborg

Styrelseledamot

Åsa Larsson

Styrelseledamot

Johan Lundahl

Styrelseledamot

Revisionsberättelse för Föreningen Grävande Journalister verksamhetsåret 2023

Undertecknande, som utsetts av Föreningen Grävande Journalisters årsmöte att revidera föreningens räkenskaper och förvaltning för verksamhetsåret 1 januari 2023 – 31 december 2023, ber att efter fullgjort uppdrag få lämna följande berättelse.

Vi har fått tillgång till räkenskaperna och kunnat granska dem. Inkomster och utgifter är styrkta av verifikationer eller andra uppgifter. Den ekonomiska redovisningen överensstämmer med av styrelsen fattade och protokollförda beslut och diskussioner.

I de fall vi upptäckt felaktiga utbetalningar eller avsteg från årsmötesbeslut har dessa rättats till, eller avrapporterats i verksamhetsberättelsen. Begärda dokument kring verksamheten har vid förfrågan funnits tillgängliga för oss för granskning.

Vi har också fått tillgång till och kunnat granska budget och transaktioner för GIJC23 i tillämpliga delar.

Vi rekommenderar föreningens årsmöte att bevilja den avgående styrelsen ansvarsfrihet för den avsedda perioden.

Stockholm den 12 mars 2024

Jill Eriksson

Malin Crona

GRÄV I KARLSTAD

Gräv 2023.

Det är svårt att hävda någonting annat än att Gräv i Karlstad blev en succé. I alla fall för alla oss som var med och arrangerade.

Själva grävseminariet hölls under månadsskiftet mars/april 2023, men arbetet inleddes ett drygt år innan och ambitionen var den enda självklara som man kan ha: att göra det bästa Gräv som någonsin har gjorts. Om vi nådde hela vägen dit eller ej får andra bedöma, men det var den ambitionen som vi gick in i arbetet med och som förde med sig att vi tog oss an uppgiften med stor energi och lust.

Det hela började med ett öppet möte för alla redaktioner i Värmland, med P4 Värmland, SVT nyheter Värmland, Värmlands Folkblad, Nya Werm-lands Tidningen samt övriga tidningar som ingår i NWT-koncernen. Syftet med mötet var att kolla av vilket intresse det fanns bland de aktiva journalister- na i regionen för att hålla i Gräv, eftersom vi tidigt bestämde oss för att om vi ska ordna Gräv så ska det inte vara chefer som fixar det – utan personalen ute på redaktionerna.

Och intresse fanns det. Över 50 personer deltog i det första Teamsmötet och vi började redan ett år innan Grävseminariet bilda grupper med ansvar för ekonomi, grävgalan, program, marknadsföring och allt vad ett Gräv kräver. Så fort Luleå lämnade över spaden till Karlstad så påbörjades också arbetet i grupperna, eftersom en annan kyphest för oss var att vi skulle vara ute i god tid med allt som det går att vara ute i god tid med. Vi ville inte försätta oss i en situation där tidsnöd ställer till det för oss.

Under våren ordnade vi kontrakt med konferensan- läggningen Karlstad CCC där Gräv skulle hållas och vi ordnade sponsring från bland annat Anderstiftelsen och Karlstads kommun som en grundplåt i ekonomin. Vi gjorde också en uppgörelse med NWT-koncernen som köpte 50 entrebiljetter att dela ut till sina anställda och vi bokade in utställare som ville vara på plats under Gräv. Redan innan sommaren var många av de viktiga grundförutsättningarna på plats.

Fortsättning på nästa sida ►

GRÄV I KARLSTAD

Under den tidiga hösten började sedan programmet ta form och vi bestämde oss för att köra på nio olika spår med fem parallella föreläsningar under båda dagarna. Vi bestämde oss också för att testa ett nytt grepp med en grävavakt och en digitalakut, där besökarna kunde ställa fördjupade frågor till några av våra föreläsare.

Ett annat val vi gjorde var att förlägga Late Night på Karlstad CCC och inte på en annan lokal, vilket annars varit ett stående önskemål. Men av både ekonomiska, logistiska och säkerhetsmässiga skäl valde vi att vara på konferensanläggningen, vilket förenklade den programpunkten väsentligt.

Ett tredje val vi gjorde var att servera en helt igenom vegetarisk middag, både för att förenkla och för att lyfta fram vikten av och möjligheten att klimatanpassa måltider.

Vi är synnerligen nöjda med alla dessa val.

Med några få undantag så spikades hela programmet under hösten och lagom till att biljetterna började släppas så hade vi gott om stora namn som dragplåster, varav flera aldrig tidigare varit föreläsare på Gräv. Vi valde till exempel aktivt att anlita flera föreläsare från Norge, eftersom det ligger så nära oss i Värmland, och vi valde också att marknadsföra oss lite extra för att locka norska journalister att besöka oss. I slutänden blev det totalt cirka 60 föreläsningar under de två dagarna. Huvudtalare var Joe Becker från New York Times som bland annat talade om situationen i Ryssland.

Över lag kan man konstatera att det mesta flöt på bra. Samarbetet med Meetx funkade friktionsfritt och underlättade vårt jobb en hel del eftersom de ordnade i princip allt som gällde boende och resor. Även samarbetet med Karlstad CCC var en viktig framgångsfaktor. De var oerhört engagerade och ställde upp på bästa möjliga vis när det gällde allt från lokaler till middagen och allt annat runtomkring.

Vi gjorde ett par lite oortodoxa val i Karlstad som kanske är värda att nämna i det här sammanhanget. Vi valde till exempel att ha två Grävgeneraler istället för en och vi valde även att sätta av pengar i budgeten för att kunna frikoppla dessa från sina jobb under en månad. Det var, anser vi, ett lyckat val som gjorde att de båda generalerna kunde fokusera på olika delar och även att de under de sista veckorna kunde jobba heltid med Gräv.

Av besökarna på Gräv i Karlstad den där våren så har vi endast hört positiv respons. Folk verkar ha varit nöjda med sin upplevelse och med de föreläsningar som hölls.

Ekonomiskt gick det hela också ihop, med ett överskott på runt 600 000 kronor.

Grävvarngörerna i Karlstad

GULDSPADEN OCH JURYN 2023

Guldspadejuryn 2023: Kicki Hultin, JMG, Hector Barajas, Barometern, Lena Kvist, Borås tidning, Marcus Melinder, SVT, Sandra Foresti, JMG, Johan Åsard, TV4, Berit Önell, frilans, Ulf Johansson, frilans, Åsa Nicander, frilans Malmö

Guldspadegalan 2023.

I de inlämnade bidragen 2022 var 45 procent av de angivna upphovspersonerna kvinnor, 55 procent män.

24 av de nominerade till 2022 års Guldspade var kvinnor, 43 var män (obs! absoluta tal)

Av dem som belönades med 2022 års guldspade var 14 kvinnor och 6 män (obs! absoluta tal), och en man belönades med Juryns särskilda pris.

Guldspadejuryn kan med glädje konstatera att i en hårt pressad mediebransch är det många redaktioner som satsar på grävande journalistik och vill vara med och tävla om en guldspade.

För första gången någonsin (?) var kategorin Mindre dagstidning 2022 den största, räknat i antal inlämnade bidrag.

Guldspadejuryn arbetar hårt för att bedömningen av alla inskickade bidrag ska bli så rättssäker som möjligt.

I mindre grupper, som tar sig an ett par kategorier vardera, görs en första genomgång och de bästa bidragen i respektive kategori väljs ut. Dessa utvalda bidrag tittar hela juryn på. Bidrag som lagts åt sidan kan tas upp igen för ny diskussion. Det mesta av jobbet sköter jurymedlemmarna hemifrån, men

vanligtvis träffas juryn också fysiskt ett par gånger om året. Dessa möten är livliga men konstruktiva och präglats av djupare diskussioner om bidragens kvalitet. De jurymedlemmar som anmält jäv i en kategori deltar inte i besluten och inte heller i diskussionerna.

Vid sitt möte i februari 2023 beslutade juryn att nominera 30 bidrag till Guldspaden, och vilka som skulle belönas med 2022 års Guldspadar vid Grävseminariet i Karlstad 31 mars–1 april 2023.

Juryn bedömer bidragen efter fem kriterier:

- Grävinsats och metodik
- Avslöjande
- Presentation
- Genomslag
- Ansvarsutkrävande

VINNARE AV 2022 ÅRS GULDSPADAR

2023 års guldspadevinnare.
Foto: Tommy Andersson

STUDENTSPADEN: Omvändelseterapi av Emilia Lindell, Emma Rosdahl, Nadya Abbasi (JMK, Stockholms universitet)

”För att genom en stark grävinsats ha avslöjat hur svenska frikyrkor försöker omvända homosexuella.”

ETERMEDIA LOKAL: P4 Väst granskar a-traktorer av Dino Jasarovic, Frida Grönholm (P4 Väst, Sveriges Radio)

”För att ha visat hur en rekordsnabb regeländring och en lucka i lagen lett till att antalet A-traktorer fördubblats, med dödliga konsekvenser som följd.”

BOK: Skogslandet – en granskning av Lisa Röstlund (Forum förlag)

”För att ha blottlagt ett sjukt underjordiskt rot-system där storföretag, myndigheter och politiker flätas samman i en hänsynslös rovdrift på den svenska skogen.”

ETERMEDIA RIKS DOKUMENTÄR: Partiernas hemliga pengar av Emil Hellerud, Daniel Gökian, Emilia Berggren Sörlin (TV4 Kalla Fakta)

”För att med kreativ metod ha avslöjat hur hyckleri och dubbelmoral hos politiska partier undergräver lagen som skulle skydda oss mot korruption.”

ETERMEDIA RIKS NYHETER: Smutsiga personuppgifter av Emil Hellerud, Lovisa Thuresson (TV4 Nyheterna/Kalla fakta)

”För att ha visat hur stora bolag tjänar pengar på en smutsig handel med personliga uppgifter, där till och med den egna koncernen får byxorna neddragna.”

MINDRE DAGSTIDNING: Baskethärvan i Trelleborg av André Spång, Jenny Isaksson (Trelleborgs Allehanda)

”För en journalistisk slam dunk som avslöjade Basketmannens dribblande med föreningens pengar.”

STORSTADSTIDNING: Mordet som splittrar ett folk – om romsk hederskultur som gått under radarn av Mia Pettersson, Nana Eshelmann Håkansson, Sofia Boo, Jonas Lindstedt, Anna Tärnhuvud (Göteborgs-Posten)

”För att ha blottlagt ett parallellsamhälle präglad av utomrättsliga rättegångar och hederskultur, där mord är den yttersta konsekvensen.”

MAGASIN: Den stora köpfesten av Ida Karlsson, Linda Dahlin (Hem&Hyra)

För att ha avslöjat hur hyresgäster hamnar i klorna på skoningslösa konsulter när hyresrätter blir bostadsrätter.

JURYNS SÄRSKILDA PRIS: David Baas, Expressen

”För att outtröttligt och skickligt ha granskat den nationella högern och till och med gett upphov till ett nytt verb: att bli Baasad.”

GIJC23

Den globala grävkonferensen GIJC23 som hölls i Göteborg i september 2023 blev en succé. Inte mindre än 2 138 journalister, från 132 länder, deltog i konferensen.

Aldrig tidigare har så många journalister samlats på ett och samma ställe för att under flera dagar dela med sig av sina kunskaper och erfarenheter, lära sig mer om de senaste metoderna inom undersökande journalistik och skapa nya nätverk.

Keynotespeaker var Ron Deibert från Citizens Lab som berättade om hur företag och stater kartlägger journalister med hjälp av spionprogram.

Huvudtalare på förkonferensen var Marina Walker Guevara från Pulitzer Center om AI och grävande journalistik.

Under galamiddagen talade bland andra GIJN:s nya vd, Emilia Diaz Struck, och priserna i the Global Shining Light Award delades ut.

Responsen från deltagarna har varit mycket positiv. Många har tackat och lovordat arrangemanget.

Om du missade konferensen, eller inte kunde gå på alla de intressanta presentationer som du hade önskat, så finns mycket av materialet att ta del av på GIJNs webbsida.

Konferensen arrangerades av Föreningen Grävande journalister och Medieinstitutet Fojo tillsammans med GIJN, Global Network for Investigative Journalists.

FGJ var, tillsammans med Medier & Demokrati på Lindholmen Science Park, huvudansvariga för den mycket lyckade förkonferensdagen, med grävande journalistik och AI som bärande tema. Det nära samarbetet mellan alla dessa organisationer var en förutsättning för att vi skulle lyckas ro det här jätteprojektet i hamn på bara 14 månader, vilket är en mycket kort tid i de här sammanhangen.

Det är första gången GIJC arrangeras i Sverige. Egentligen skulle den ha hållits i Australien men när projektet där kollapsade fick FGJ frågan om att ta över arrangemanget.

Fortsättning på nästa sida ►

GIJC23

Från FGJs sida vill vi särskilt tacka Medieinstitutet Fojo, som gjorde en enorm insats genom att hålla i all administration, och den fantastiska projektledaren Carina Pierre Rochard. Utan er hade GIJC23 inte varit möjligt.

Vi vill också tacka alla inom FGJ – ingen nämnd, ingen glömd – som deltagit i arbetsgrupper, jobbat som volontärer och på olika sätt möjliggjort. Det är imponerande att vi som en relativt liten, till största delen ideellt arbetande förening, kunde ta på oss ett så här stort och spännande uppdrag.

Vi vill också rikta ett stort tack till Göteborgs-Posten, konferensens huvudsponsor. Utan ert stöd hade vi haft svårt att få ihop budgeten.

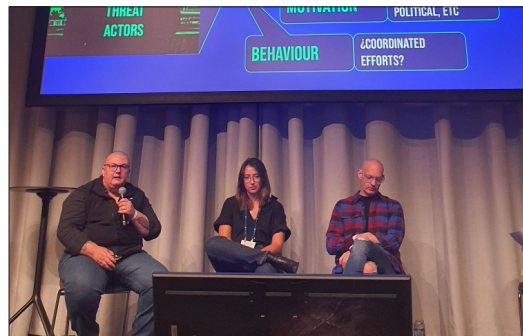
Vi kommer att få del av överskottet från konferensen, vilket för FGJ:s del innebär cirka 300 000 kronor.

Säkerhetsarbetet kring konferensen var omfattande. För oss som arrangörer var det självklart

att vidta alla de säkerhetsåtgärder som experterna rekommenderade, för att säkerställa att alla våra kollegor – även de som lever under hot – skulle kunna komma till konferensen. Det är i grund och botten det som är att värna yttrandefriheten.

När sedan två av våra kollegor från en exilrysk redaktion ett par dagar före konferensen mottog direkta mordhot, där de som hotade hävdade att de visste vilket hotell de skulle bo på i Göteborg, blev det smärtsamt påtagligt hur välorganiserat hotet mot den fria, oberoende journalistiken är runt om i världen. Och hur viktigt det är att vi inte tar yttrandefriheten för given, att vi tillsammans står upp till dess försvar.

Konferensen i Göteborg var den första sedan Hamburg 2019 där deltagarna kunde träffas under samma tak. Normalt sett hålls de globala konferenserna vartannat år, varannan gång i Europa, varannan gång i en annan världsdelen. Det är ännu inte klart var den kommande konferensen, 2025, kommer att hållas.

FGJ:S KANSLI

Föreningens kansli finns på Internationella byrån i Gamla stan i Stockholm.

Här jobbar föreningens deltidsanställda koordinator Zara Nasenius. Hon är föreningens ansikte utåt och den medlemmarna ofta kommer i kontakt med till exempel vid anmälan till kurser eller till guldspaden. Hon arbetar också med att marknadsföra kurser, administration kring grävseminariet, uppdatera föreningens hemsida och svara på frågor från medlemmar och andra som vill komma i kontakt med föreningen.

Scoopredaktören Daniel Wiklander är också deltidsanställd av föreningen. Förutom de huvudsakliga arbetsuppgifterna med tidningen Scoop har han under året även haft en del arbetsuppgifter på kansliet, arbetat med guldspadeansökningarna och med projektet att utveckla grävwikin, en kunskapsbank för alla grävande journalister som väntas sjösättas under 2024.

Zara Nasenius. Foto: Tommy Andersson

Styrelsen har ett kansliutskott som under året består av Ulla Sättereie, Lena Pettersson, Anneli Megner Arn och Jessica Ziegerer. Utskottet arbetar med frågor som rör kansliet och de anställda.

SCOOP

2023 blev Scoops sista år som pappers-tidning. Under hösten inleddes arbetet med övergången till prenumererad webb-tidning. Stora delar av sajten kommer att vara inlåst och tillgänglig endast för medlemmar och övriga prenumeranter.

Under året har vi bland annat skrivit om den internationella grävkonferensen GIJC i Göteborg, om AI som verktyg och som bevakningsområde för grävande journalister, om hur det gick med FGJ:s fristadsprojekt 2022 och om Svenska Dagbladets avslöjande om hur Spotify använts av kriminella för penningtvätt.

Vi har intervjuat grävande journalister från Ukraina, och från ett Arktis i den ryska stormaktens skugga. Vi har låtit samtliga guldspadevinnare berätta om sina gräv – och uppmärksammat andra gräv som sedan fått fina priser.

Sajten www.scoopmagasin.se uppdateras regelbundet. Ett elektroniskt nyhetsbrev skickas ut vid behov.

Hösten 2023 var det premiär för podden Veckans gräv – ett samarbete med tidningen Journalisten. Podden, som har samma publicistiska inriktning som Scoop – att lyfta fram grävande journalistik och låta grävande journalister berätta om sina utmaningar och metoder – utkom med tre avsnitt under 2023 och ges ut varannan vecka. Den kan höras på scoopmagasin.se, journalisten.se liksom på exempelvis Spotify.

Kulturrådet delade 2023 ut 275 000 kronor i tidskriftsstöd till

Artiklarna är sökbara i Retriever.

Daniel Wiklander, redaktör för Scoop.
Foto: Fredrik Hjerling

Scoop. Innevarande budgetår, 2024, är tidningen beviljad 150 000 kronor. Kulturrådet lämnar inga motiveringar, men minskningen beror troligen på att vi för 2024 enbart sökt för en webbtidning.

Upplagan har legat på cirka 1 300 exemplar. Antalet prenumeranter har legat på cirka 1 000, ibland något under 1 000.

Scoop har liksom tidigare utgivits som taltidning, för vilket vi beviljades stöd från Myndigheten för tillgängliga medier, MTM, som ska täcka utgifterna.

I och med övergången till webbtidning och inte minst nya direktiv från MTM slutar Scoop utkomma som taltidning.

UTBILDNINGSPÅSKOTTET

Fokus under året har legat på den stora internationella grävkonferensen GIJC i Göteborg, vilket har inneburit färre enskilda kurser. Föreningen har sedan förra årsmötet erbjudit två kurser för medlemmarna.

18 september hölls kursen ”Datajournalistik och AI med Lasse Edfast” på Annedalsseminariet i Göteborg, där deltagarna fick lära sig att utvinna användbar data på nätet med hjälp av web-scraping och AI. Kursen hade nio deltagare.

Kursen ”Bildverifiering och OSINT med Linus Svensson på SVT” hölls i TV-huset i Stockholm 20 november. Kursen var en introduktion i OSINT (Open Source Intelligence) med fokus på bildverifiering och geolokalisering. Kursen hade tio deltagare.

Detaljerad information om kurserna kan hittas på FGJ.se: <http://www.fgj.se/utbildning/>

Grävhäng

Föreningen har under året inte hållit något Grävhäng på grund av tidsbrist i styrelsegruppen. Formen är fri att använda för medlemmarna och förhoppningen är att kunna inspirera till lokala träffar runtom i landet det kommande året.

Utbildningsutskottet består av Åsa Larsson, Anna Tiberg, Anneli Megner Arn, Johan Lundahl och Rolf Lunneborg

Åsa Larsson.

Bildverifiering och OSINT med Linus Svensson har varit en av årets kurser.

INTERNATIONELLA UTSKOTTET

I september 2023 genomfördes världens största konferens för grävande journalistik, Global Investigative Journalism Conference, i Göteborg, med FGJ som medarrangör.

Föreningen gjorde i oktober även studiebesök på Graverdagen i Köpenhamn, för att stärka kontakterna med våra nordiska kollegor. Detta i enlighet

med den inriktning på internationellt utbyte som styrelsen valt att lägga sitt fokus på för tillfället. I den prioriterar vi kontakter i vårt närområde och Europa, eftersom vi räknar med att det ger störst möjligheter till framtida utbyten för våra medlemmar.

Internationella utskottet har under året bestått av Tobias Andersson Åkerblom, Ulla Säterie, Jessica Ziegerer och Nikolai Atefie.

WEBBUTSKOTTET

Under året har föreningens fortsatt etableringen av den nya sajten som lanserades 2022. Nyheter, kurser, stipendier och evenemang så som Gräv och den internationella grävkonferensen GIJC har publicerats.

Tidningen Scoops digitalisering har utvecklats och podden Veckans gräv, ett samarbete mellan Scoop och tidningen Journalisten har lanserats. Podden kommer att lyfta fram aktuella gräv och berätta om arbetet bakom dem. Syftet är att lyfta bra journalistik och inspirera andra.

De sista stegen för att helt gå över till en digital tidning har gjorts. Under 2024 kommer medlemmar och prenumeranter på ett smidigt sätt kunna logga in för att ta del av hela tidningen som övergår till att vara digital. Det kommer även ges möjlighet att prenumerera på tidningen. Arbetet med webbutvecklingsprojektet, Gräv-wikin har fortskridit under året. Under Gräv i Karlstad hölls det vid fyra tillfällen en presentation av projektet och det fördes en dialog med medlemmar som

Johan Lundahl.

visade intresse att delta. Under året har även ett tekniskt utvecklingsarbete genomförts, som bland annat handlar om att begränsa tillgängligheten till tjänsten till enbart betalande medlemmar.

Föreningen fortsätter att synas på sociala medier. I februari 2024 var antalet följare på Facebook 3 500, vilket är 100 fler än samma tid förra året. På X hade föreningen 1 841 följare samma tid.

Webbutskottet bestod under 2023 av Nikolai Atefie, Jessika Ziegerer, Åsa Larsson och Johan Lundahl.

OPINIONSUTSKOTTET

Under 2023 har opinionsutskottet återuppväckt samarbetet med aktörer utanför föreningen som verkar för transparens och en starkt offentlighetsprincip.

Juridiska rådet består av Sandra Foresti, JMG, Mats Amnell, Offentlighetsjouren och Ulf Fahlén, Sirén. Tanken är att rådet ska bistå med omvärldsbvakning och komma med idéer till opinionsbildande projekt, till exempel remissvar och debattartiklar som vi kan samarbeta kring.

Vi har bevakat utredningen "Ett starkare skydd för offentliganställda mot våld, hot och trakasserier (SOU 2024:1). Den har blivit försenad och därför planerar vi ett remissvar under 2024.

Vidare har Ulla Sättereie deltagit och presenterat föreningens arbete vid ett flertal evenemang och

Anneli Megner Arn.

möten med koppling till yttrandefrihetsfrågor, såsom Pressfrihetens dag.

Opinionsutskottet har under året bestått av Anneli Megner Arn, Ulla Sättereie, Rolf Lunneborg och Tobias Andersson Åkerblom.

MEDLEMS- OCH SPONSORUTSKOTTET

2023 hade FGJ 920 medlemmar 2023, det är färre än föregående år, då föreningen hade 1 049 medlemmar.

Medlemsavgifter bokförda 2023: 466 445 kronor
Medlemsavgifter bokförda 2022: 477 609 kronor.

Att intäkterna för medlemsavgifter är nästan lika stora som föregående år beror på att årsmötet 2022 beslutade om en höjning av medlemsavgifter med 30 kronor (ordinarie medlem) för 2023.

30 av föreningens 920 medlemmar är studerandemedlemmar, och det är lika många som förra året.

Medlemsutskottet har under året arbetat med att värva stödmedlemmar och medlemmar.

Året 2023 hade vi 15 stödmedlemmar: Aftonbladet, Barometern, Borås Tidning, Dagens Industri, Dagens Arbete, Hem & Hyra, Smålandsposten, Byggnadsarbetaren, Norstedts förlag, Svenska Dagbladet, NSD, Norran, Piteå-Tidningen, Norrbottens-Kuriren samt studenttidningen Spionen.

Med stödmedlemskapet vill föreningen sträcka ut en hand till branschen för stöd, snarare än att jobba med försäljning och jaga sponsorer. Stödmedlemmarna stöttar föreningen med en summa varje år.

Medlemsutskottet har också samverkat med utbildningsutskottet för att värva föreningsmedlemmar via nätverksträffarna Grävhäng.

Utvecklingsarbete

Medlemsutskottet vill öka det lokala engagemanget för FGJ och grävande journalistik. Vid Grävhäng har förslag om mer kontinuerliga träffar, eller bildandet av lokala nätverk, kommit upp. Utskottet vill utarbeta en plan för detta.

Vi kommer också att fortsätta arbetet med att värva medlemmar och stödmedlemmar. Året 2023 tappade FGJ nästan 10 procent av sina medlemmar, anledningen ska analyseras och arbetet att vinna medlemmarna tillbaka pågår.

Vi planerar också för en marknadsföringskampanj på sociala medier inför lanseringen av tjänsten gräv-wiki vilket kommer bara vara tillgängligt för medlemmar.

Medlems- och sponsorutskottet har under året bestått av Nikolai Atefie, Anna Tiberg Johan Lundahl och Rolf Lunneborg.

GRÄVFONDENS FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2023

Främjande av ändamålet

Styrelsen för Grävfonden har fortsatt sitt arbete i enlighet med syftet och ändamålet som det uttrycks i Grävfondens stiftelseurkund från 2017: ”...har till ändamål att främja en djupgående och kritiskt granskande journalistik, att verka för en bättre utbildning inom den undersökande journalistiken, och i övrigt verka för att höja den granskande journalistikens status och sprida insikt om dess betydelse för demokratin.” Stiftelsen ger ut utbildnings- och praktikstipendier till sökanden som dels uppfyller ändamålets syfte, dels är medlem i Föreningen Grävande Journalister, FGJ. Styrelsens arbete består av att förvalta stiftelsens donationskapital och skapa bästa möjliga förutsättningar för att i ökande omfattning kunna finansiera mediebranschens kompetensutveckling inom området grävande journalistik.

Samarbeten

Desinformationskampanjer, konspirationsaktiviteter och spridning av demokratihotande misstro ökar i vår globaliserade värld. De sociala medier som en gång välkomnades som forum för diskussion och kunskap har blivit otrygga och hotfulla digitala rum. Då lagstiftning är ett tveeggat vapen behövs motkrafter i samarbete.

Financial Times citerar Elliott Higgins, grundare av det journalistiska nätverket Bellingcat som är inne på samma tankegångar: ”*policy makers, educators, teach leaders and communities must come together in a concerted push towards an informed and engaged society. Investment in education, collaborations between media and academic insti-*

tutions, and a renewed commitment to journalistic integrity are vital components of this journey.”

Grävfonden är och grundandes just för att vara en vital del i detta.

Stipendier

Grävfonden har delat ut 417 450 kronor i utbildnings- och praktikstipendier under verksamhetsåren 2017–2023. Stipendiebeloppet för 2023 är 122 750 kronor.

Styrelsen har under 2023 valt att utlysa två olika sorts stipendier.

Sex stipendiater med arbetsledande ställning på sina medieredaktioner kunde tack vare Grävfondens stipendier delta i den globala grävkonferensen ICIJ i Göteborg, lyssna till föreläsningar och delta i workshoppar, som leddes av världens skickligaste undersökande journalister.

Grävfonden har vidare tilldelat en Nya Werm-lands-Tidningens medarbetare stipendium för att under ett par månader delta i mediehuset The Guardians välrenommerade grävgrupp i London.

Citat ur hans utvärdering: ”*Att försöka specificera vad jag blivit bättre på och fått lära mig i detalj är svårt, men mina datajournalistiska kunskaper är i dag på en helt annan nivå än vad de var innan jag åkte i väg. Jag har fått lära mig att jobba i nya program och med nya arbets sätt som jag redan har tagit med mig till min redaktion och börjat jobba med.*”

GRÄVFONDENS FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2023

Stora och små donationer

Grävfondens styrelse arbetar aktivt för att få flera stödjande donatorer, som vill verka för att sprida insikten om journalistikens betydelse för demokratin.

Inkomna donationer under 2023 uppgår till 334 000 kronor. Grävfonden har sammantaget mottaget 2 445 645 miljoner kronor under verksamhetsåren 2017–2023.

Särskilt tack till Sven Hagströmer, grundare av Avanza och Creades som i år donerat ytterligare 330 000 kronor och till de donatorer som skänker mindre belopp varje månad.

Utökad främjande av ändamålet

Sann och relevant granskande journalistik som siktar på att ge fördjupning och bemöta desinformation, avslöja missförhållanden, maktmissbruk och korruption har kommit att bli allt mer efterfrågad. Här har våra nordiska journalistkollegor ett försprång. Under året har Grävfondens styrelse i en workshop satt nytt mål för utökad främjande av Grävfondens ändamål. Målsättningen är att i samarbete med akademien och mediebranschen utarbeta förslag på utbildning på hög nivå i såväl journalistiskt arbetsledarskap, grävmetoder, ekonomi som digital/AI kunskaper för att möta dagens behov. Vår arbetsgrupp har besökt såväl SUJO i Bergen och universitetet i Århus, där det bedrivs utbildning i samarbete med bransch, tech-industri och universitetet.

Stiftelsens kapital har under året placerats dels i Handelsbankens Stiftelsefond, dels på fasträn-tekonto. En mindre del finns på affärskonto.

Styrelsen

Styrelsen har hållit 10 styrelsemöten år 2023

Under året har Ingrid Carlberg och Robert Olsson valt att lämna styrelsen av tidsskäl. Emanuel Sidea har, liksom tidigare Fouad Youcefi lämnat styrelsen för uppdrag som korrespondent i USA.

Styrelsen har genom ett fyllnadsval kunna välkomna Joachim Berner som ledamot i styrelsen från december 2023.

Ledamöter 2023: ordförande Kerstin Brunberg, Joachim Berner, Cecilia Zadig, Ingrid Carlberg, Erik Palm och Torbjörn von Krogh,

Suppleanter 2023: Ulla Sättereie, Robert Olsson, Anna Lindmarker, Emanuel Sidea och Kalle Jungkvist.

Särskilt tack

Styrelsen vill framföra ett särskilt tack för pro bono-insatser: Erik Lagerwall, Niclas Almendal, Handelsbanken Kungsträdgården och revisor Lars-Åke Andréasson, Revisionsbyrå r3.

Gräv 23 i Karlstad.

Bilaga 4

Verksamhetsplan 2024

FGJ:s grundläggande verksamhet

- Anordna det årliga Grävseminariet, där Guldspadarna delas ut
- Erbjud utbildningstillfällen, kurser eller föreläsningar, samt Grävhäng på olika platser i landet och/eller digitalt

Ekonomi

- Sträva efter att öka antalet medlemmar och göra en medlemskampanj
- Sprida konceptet stödmedlemskap till fler mediebolag och förlag för att därigenom öka intäkterna

Verksamhetsutveckling

- Lansera Gräv-wikin för medlemmarna
- Se över föreningens organisation och styrelsearbete

Internationellt arbete

- Delta i det nordiska, europeiska och globala samarbetet kring grävande journalistik
- Fokusera på de nordiska/europeiska konferenserna och nätverken för att främja samarbeten
- Undersöka hur föreningen kan möjliggöra nätverkande bland medlemmar och internationella kollegor

Medlemsarbete

- Fortsätta arbetet med att värva nya medlemmar och behålla dem
- Genomföra riktat arbete gentemot journalistutbildningar i syfte att sprida information om grävande journalistik och föreningen, samt öka antalet studentmedlemmar
- Uppmuntra och stödja utvecklingen av lokala/regionala nätverk inom FGJ

Opinionsarbete

- Stärka föreningens opinionsbildande arbete och vara aktiva i debatter som rör FGJ:s frågor
- Delta i evenemang som ger medlemsnytta eller är en del av opinionsarbetet
- Skriva remissvar och debattartiklar
- I samarbete med medlemmarna uppmärksamma problem med offentlighetsprincipen

Bilaga 5a

Motion för digitala möten

Jag tycker att FGJ ska erbjuda medlemmar möjligheten att närvara digitalt på möten, såsom årsmötet.

Jag har länge tyckt att det är problematiskt och vet att frågan har ju varit uppe tidigare, men under mina år i föreningen har jag i stort sett inte kunnat vara på ett enda möte på grund av att jag inte är i "rätt" stad.

1. Den främsta anledningen är att alla som vill ska kunna delta.

Med en medlemsgrupp som täcker hela vårt avlånga land och dessutom jobbar i en på många sätt pressad bransch är det långt ifrån alla som kan resa till olika städer och vara med på mötet i samband med de årliga Gräv-konferenserna. Genom att digitalisera mötena tillgängliggör ni detta och har möjlighet att bjuda in fler och låta fler vara aktiva i föreningen.

2. Den andra stora anledningen är att tekniken redan finns.

Var det något positivt vi lärde oss av pandemiåren var det att tekniken i dag faktiskt gör det lättare att mötas, inte svårare.

Vi klarade det då; allt från årsmöten till pressträffar och ansvarsutkrävande intervjuer, så strukturen för att få det att fungera nu finns ju rimligtvis redan.

Och helt ärligt, är det inte en vedertagen standard vid det här laget att man, samtidigt som man bokar ett mötet, också ordnar med länk för digital medverkan?

3. Om jag ska nämna en tredje anledning är det att andra, liknande grupper har gått före. Både journalistklubbar och andra föreningar, som t.ex. FOJO, erbjuder redan digitala årsmöten. Kan de, kan vi.

med vänliga hälsningar

Linnéa Wannefors

Linnéa Media & Coaching
073 070 6826

Bilaga 5b

Yrkande från FGJ-styrelsen gällande motion om digitala möten

FGJ:s styrelse har tagit del av förslaget från Linna Wannefors om digitala möten. Styrelsen tackar för engagemanget och håller med om att det är önskvärt att så många medlemmar som möjligt kan vara aktiva och delta i föreningens årsmöten.

För att med säkerhet fastställa människors identitet i samband med demokratisk röstning är det dock inte så enkelt som det låter att bara skapa ett digitalt evenemang. Det kräver noggranna förberedelser som kan vara förenade med kostnader och eventuellt behov av stadgeändringar. Det finns också utmaningar med att ha hybridarrangemang där några medlemmar finns på plats och andra är med på länk.

Styrelsen har, i samband med att motionen kom in, kikat på hur andra organisationer gör och det finns mer research att göra här. Styrelsen önskar därför titta närmare på frågan och utreda den.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar:

- att ge styrelsen i uppdrag att utreda om det är möjligt och önskvärt att ha digitala årsmöten.

10 mars, 2024

Ulla Sättereie
Åsa Larsson
Lena Pettersson
Jessica Ziegerer
Anna Tiberg
Anneli Megner Arn
Johan Lundahl
Rolf Lunneborg
Tobias Andersson Åkerblom
Nikolai Atefie

Bilaga 6

Förslag till budget 2024

INTÄKTER	Budget 24	Utfall 23 (förenklat)
Medlemsavgifter	500000	466455
Stödmedlemmar	220000	219000
Kursintäkter	70000	63109
Grävseminariet	550 000	600 000
Prenumeration/försäljning Scoop	20000	39909
Bidrag Kulturrådet	150000	275000
Projekt	498429	100000
SUMMA INTÄKTER	2008429	1763473
UTGIFTER*		
Personal (löner, arbetsgivaravgifter m m)	-943100	-914441
Hyra	-97000	-96528
Scoop	-160000	-269422
Webbutveckling och underhåll	-162000	-118872
Förvaltning (resor, guldspadar, bokföring m m)	-503000	-502 097
SUMMA UTGIFTER:	-1865100	-1901360
UTFALL	143329	-137887
<i>*Återbetalade bidraget 2023 till Svenska institutet har tagits bort för att göra det mer överskådligt.</i>		

Bilaga 7

Förslag till medlemsavgifter 2025

Medlemsavgifterna höjdes senast 2023, genom ett beslut på årsmötet 2022. Dessa anges i tabellen nedan.

På årsmötet 2023 beslutades om oförändrade avgifter för 2024.

(Dock angavs felaktiga siffror för de gällande medlemsavgifterna i årsmöteshandlingarna. Det ber vi om ursäkt för.)

Mot bakgrund av den inflation och därmed stigande kostnader som föreningen haft de senaste åren föreslår styrelsen att vi höjer medlemsavgifterna inför 2025 enligt förslaget nedan.

Eftersom Scoop inte längre ges ut i pappersform och därmed inte distribueras per post, så tillkommer inga ökade kostnader för medlemmar bosatta i utlandet. Därför föreslår vi att den medlemskategorin tas bort.

Styrelsen föreslår att årsmötet:

- Beslutar om höjda medlemsavgifter för år 2025 enligt följande:

	2025	2023
Medlem 1 år	570 kr	<i>550 kr</i>
Studerande 1 år	250 kr	<i>240 kr</i>
Medlem 2 år	1000 kr	<i>960 kr</i>
Medlem 3 år	1400 kr	<i>1350 kr</i>
Medlem utland	Utgår	<i>600 kr</i>

Bilaga 8

Arvoden för styrelseledamöter 2024 - och framöver

Styrelsen för FGJ önskar att få i uppdrag av årsmötet att under året utarbeta en plan för ett mer hållbart arbetssätt för styrelse och ordförande.

FGJ är en ideell förening. Den största delen av arbetet, vid sidan av kansliet, sker genom ideella krafter. Några undantag finns. Grävgeneraler som varit frilansar eller behövt ta ledigt från sitt arbete för föreningens skull är ett sådant exempel. Ersättningen till ordförande och kassör är ett annat.

Över ett antal år har många i styrelsen, däribland flera föregående styrelseordförande, påtalat att uppdraget tar väldigt mycket tid och kraft i anspråk. Styrelsen försöker hela tiden balansera ambitioner med tillgängliga resurser och har jobbat med frågan länge. Nu önskar vi ta ett större tag om situationen.

Om verksamheten ska fortsätta i samma omfattning som nu, eller till och med utvecklas och växa, behöver FGJ utreda hur en framtida lösning skulle kunna se ut. Ska ordförande och/eller kassör erhålla en högre ersättning som kan motsvara ersättning för förlorad arbetsinkomst? Finns det andra tänkbara möjligheter? Hur ska vi i så fall finansiera detta?

Bakgrund

Enligt FGJ:s stadgar har årsmötet att besluta om eventuella arvoden för FGJ:s styrelseledamöter. Sedan ett antal år erhåller föreningens ordförande och kassör en ersättning, ursprungligen tänkt att motsvara en dags arbete i månaden, för det arbete de lägger ner för föreningen. Ersättningen á 1700 kronor per dag har legat på samma nivå sedan 2020.

Styrelsens förslag

- A. Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar om oförändrade arvoden till ordförande och kassör för 2024
- B. Styrelsen föreslår att årsmötet ger styrelsen i uppdrag att till nästa årsmöte utreda och ge förslag till en ny modell. Ett av de mest sannolika scenarierna är att utöka arvodering till ordförande och/eller kassör. Vi har inte för avsikt att införa en

heltidsarvoderad ordförande utan det handlar om en begränsad ersättning för förlorad inkomst för att skapa mer möjligheter för styrelsearbetet i sin helhet.

Modellen ska även innehålla en lösning där styrelsen inte själv hanterar frågor om hur arvoden ska sättas. En grundtanke är att styrelsen ska slippa föreslå arvoden till sig själv och att det arbetet ska förläggas utanför styrelsen.

Bilaga 9

Valberedningens förslag till förtroendevalda i Föreningen Grävande journalister och Grävfonden, 2024

FGJ:s STYRELSE

Samtliga ledamöter väljs på ett år, ordförande och kassör väljs särskilt. Nio ledamöter, en suppleant.

Ordförande

Ulla Sättereie	JMG	Göteborg	OMVAL
----------------	-----	----------	-------

Kassör

Lena Pettersson	SR Kronoberg	Växjö	OMVAL
-----------------	--------------	-------	-------

Ledamöter

Jessica Ziegerer	HD/Sydsvenskan	Malmö	OMVAL
Åsa Larsson	Källkritikbyrå	Stockholm	OMVAL
Rolf Lunneborg	Sundsvalls Tidning	Sundsvall	OMVAL
Anneli Megner Arn	TV4	Stockholm	OMVAL
Johan Lundahl	SVT Dalarna	Bäsna	OMVAL
Tobias Andersson Åkerblom	Göteborgs-Posten	Göteborg	OMVAL
Nikolai Atefie	Frilans	Molkom	OMVAL (tidigare suppleant)

Suppleant

AnnaKarin Löwendahl	Hem&Hyra	Göteborg	NYVAL
------------------------	----------	----------	-------

Avgår

Anna Tiberg	Svenska Dagbladet	Stockholm	AVGÅR
-------------	-------------------	-----------	-------

GULDSPADEJURYN

Väljs på ett år, en ledamot utses till sammankallande

Sammankallande

Kicki Hultin	Frilans	Göteborg	OMVAL
--------------	---------	----------	-------

Övriga ledamöter

Johan Åsard	Frilans	Stockholm	OMVAL
Berit Önell	Frilans	Hässleholm	OMVAL
Lena Kvist	Borås Tidning	Göteborg	OMVAL
Åsa Nicander	Frilans	Malmö	OMVAL
Marcus Melinder	SVT	Nordingrå	OMVAL
Ulf Johansson	Frilans	Lysekil	OMVAL
Sandra Foresti	JMG	Göteborg	OMVAL
Peter Olsson	SR, P4	Jönköping	NYVAL

Avgår

<i>Hector Barajas</i>	<i>Barometern</i>	<i>Kalmar</i>	<i>AVGÅR</i>
-----------------------	-------------------	---------------	--------------

REVISORER

Väljs på ett år, två ordinarie, en suppleant

Ordinarie

Malin Crona	SVT Nyheter	Stockholm	OMVAL
Jill Eriksson	Frilans	Stockholm	OMVAL

Suppleant

Johan Lindén	SVT	Stockholm	OMVAL
--------------	-----	-----------	-------

GRÄVFONDEN

Ledamöter och suppleanter väljs för två år i taget, varje ledamot har en personlig suppleant

Ledamöter och suppleanter som ska väljas för perioden 2024-2026

Ledamot	Cecilia Zadig	Frilans	Stockholm	OMVAL
Suppleant	Malte Andreasson	Företagare	Stockholm	NYVAL
Ledamot	Torbjörn von Krogh	Frilans	Stockholm	OMVAL
Suppleant	Kalle Jungkvist	Frilans	Stockholm	OMVAL

Avgår

Suppleant för Cecilia Zadig	Anna Lindmarker	TV4	Stockholm	AVGÅR
-----------------------------	-----------------	-----	-----------	-------

Ledamöter och suppleanter valda för perioden 2023-2025

Fyllnadsval markerade i fet stil

Ordförande	Kerstin Brunberg	Frilans	Stockholm	VALD 2023-25
Suppleant	Ulla Sättereie	JMG/FGJ	Göteborg	VALD 2023-25
Ledamot	Erik Palm	JMK/Frilans	Stockholm	VALD 2023-25
Suppleant	Kersti Forsberg	Frilans	Helsingborg	FYLLNADSVAL 2024-25
Ledamot	Joachim Berner	Företagare	Stockholm	FYLLNADSVAL 2024-25
Suppleant	Martin Schori	Aftonbladet	Stockholm	VALD 2023-25

Avgår

Ledamot	Robert Olsson	Frilans	Göteborg	AVGÅTT I FÖRTID
Suppleant för Erik Palm	Emanuel Sidea	DI	Stockholm	AVGÅR

VALBEREDNING

Tre ledamöter, varav en är sammankallande, samt en suppleant. Utses av årsmötet och väljs på ett år i taget.

Valberedningen står, om årsmötet så önskar, till förfogande för omval.

Samman kallande	Carolina Jemsby	TV4	Stockholm
Ledamot	Nils Hanson	Friland	Stockholm
Ledamot	Jonas Alsgren	TV4	Stockholm
Suppleant	Emma Johansson	Sydsvenskan/HD	Malmö